

Svenska Canada = Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (YEAR) 32

LÖSNUMMER 10 CENTS

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 14 Augusti 1924.

LÖSNUMMER 10 CENT

No. 33

Londonkonferensen gör stora framsteg.

De tyska delegaterna deltaga i konferensen. Underhandlingarna försiggå utan brytningar och goda resultat förväntas.

Frankrike börjar ge med sig och Herriot vinner en moralisk seger.

De tyska delegaterna ha nu anlänt till den intervallerade eller interna-tionella konferensen, och de ha mot-tagit mycket vänligt. Kansler, Marx-Lyons vid sitt svar till premier Mac-Donalds välkomstanförande, att Tysklands och Europas framtid odför beror på utgången av denna konferens. God vilja och ärlighet är nödvändiga betingelser för succé, och i den anledan är det, som vi kommit hit för att underhandla.

Marx försäkrade delegaterna, att Tyskland var berett att godkänna Dawes-planen, och att alla de riksdagsbeslut, som voro nödvändiga för planens verkställande, skulle samvetsgrant genomföras. Vi se i Dawes-planen en lösning på skadeståndproblemet, vilken kommer att återvända Tyskland friheten och samtidigt göra det möjligt för de andra nationerna för Europas rekonstruktion.

Oroligheterna i Balkan fortfara

Grekland och Jugoslavien hota med diplomatiska förbindelsernas avbrytande.

Upprosledarnas planer en federation av Balkanstaterna.

Situationen i balkanstaterna är fortfarande spänd, och faran för ett nytt krigsutbrott i det område hörer den närmaste tiden. De grekiska och jugoslaviska regeringarna ha hotat att tillbakakalla sina diplomater i Sofia och avbryta de diplomatiska förbindelserna. Detta på grund av de macedoniska anfällen. Grekland och Jugoslavien koncentrerar sina trupper längs den bulgariska gränsen i avsikt att ockupera Sofia och kollektivt i Putnik. Men Grekland fruktar för att dessa kompanjer Jugoslavien skall passa på tillfället och samtidigt belägra Saloniki.

VID LANGSHYTAN I DALOM GÖR MAN ROSTFRITT JÄRN

Enligt meddelande från handelskammaren i Gävle ha vid Klosters aktiebolag i Långshytan påbörjat försök att framställa rostfritt järn, vilka försök utförts lyckligt. De rost-fria egenskaperna hos järnet ha varit utmärkt och tillräckligt värdefulla egenskaper nedsett. Vidare kan det tillverkas till priser, som föra dess användning ekonomiskt lönsam på många områden.

Förestår minister - kris i Spanien?

Planer i grönningen för diktatorskaps transformation till konstitutionellt styrelsesätt.

Konung Alfons' abdikation är ifrågasatt.

Av olika uppgifter i dagspressen att döma synes Spanien stå inför en kris, som kan få vittomfattande följder. I mitten av förra veckan meddelades, att kung Alfons, som fruktat revolt i spanska armén, ämnade tvinga general de Rivera, en militärförare av fascistisk anströkning, som för ungefär ett år sedan lyckades genomföra en kupp, som förde honom till makten, att oförtydligt inlämna sin resignation. Dagen efter att denna underrettelse spreds i pressen, kom en förklaring från general Rivera, varl han på det bestämdaste förnekar, att han kommer att tråda tillbaka. Efter en intervju med konung Alfons har Rivera förklarat, att hans regim kommer att fortsätta. "Situasjonen är oförändrad", sade han, "och direktoratet kommer att stanna vid makten. Den atmosfär av misstro, som jag fått i Madrid vid min återkomst, var lätt att skingra."

Sveriges Stort. av I.O.G.T. har årsmöte

Till ordensstemplare valdes Ernst Strandman och till O. S. — disponent O. Franzen.

Frågan om radioprogram och bildandet av ett filmbolag uppe på tapeten.

Den svenska I. O. G. T. -orden öppnade sitt storloremöte i Örebro för några veckor sedan med en större tröfäst på Stora holmen därstädes, vilken besöktes av omkring 4000 personer. Huvudtalare var landshövding S. H. Kvarnstedt, Falun, som i sitt föredrag inläst på en förklaring, varför den svenska nykterhetsrörelsen nu befann sig i en vägdal. Han konstaterade därvid, att förbundsstyrelsen kommit på en för nykterhetsvännarna särskilt olämplig tidpunkt.

Den 16 juli förestaget tjänstemannal utöf skändade. Till ordensstemplare (ordenschef) omvaldes överintendent K. Strandman, till vice ordensstemplare Köpman H. Lind, Falun, till ordenssekreterare disponent O. Franzen, Stockholm, till O. R. rektor N. S. Norling, Gävle, till O. U. överledaren A. Karlsson, Surte, till O. V. I. rådmän Alfred Sterner, Köping, till ordensskattmästare dr. Oscar Eklund, Stockholm, till överkaplan ombudsman Nils Olsson, Östersund, till ordensmarskalk fru Vira Eklund, Ösme, som före ordensstemplare kvarstår landshövding Kvarnstedt, Falun, som I. O. G. T. -deputerad domänintendent Sven Linders, Norvège.

Mötet beslutat att hos k. m. t. ansöka om tillstånd att få anordna ett penningslotteri till förmån för ordensbyrådsfonderna. Vidare be- ställs att nästa storloremöte skall förläggas till Jönköping med början under måndagen i juli månad 1925. Storloren beslut representera sig med tre ombud vid 11:te Nordiska nykterhetsmötet i Kristiania den 6-10 augusti 1924.

Ett förslag om startandet av en daglig nykterhetsbidrag avslöses. Med anledning av väckt förslag om att Goodtemplarorden borde sänka skaffa radioprogram till sina lojers möten, uppdrogs åt verkställande rådet att utreda frågan och att ett kommande storloremöte, avge därav föranlett förslag.

Verkställande rådet fick i uppdrag att utreda möjligheterna för bildandet av ett bolag för filmverksamhet fortsatta bedrivande och utveckling. Om ett bolag med förläggning av 35,000 kr. aktiekapital kommer tillstånd; bemyndigas rådet för storlorens räkning teckna 25,000 kr. där inberäknade de belopp, storlo-

En vikingason som luftens herre

Tvenne av de am. världsomflygarna landa efter en svår luftfärd på sagooon — Island.

Flygaren Erik Nelson företager en farlig färd genom tjock dimma.

Av de amerikanska världsomflygarna blev den svenskfödda Erik Nelson förnämnd att fört utpåk Island, och denne vikingason är därmed den förste flygare, som nordborna på Island haft nöjet mottaga och hälså, skriver S. T. N.

De tre amerikanska flygmaskinerna lämnade den 2 de ankar i hamnen i Kirkwall på Skottlands nordkust och satte direkt kurs på Island. Redan efter en timmes färd stötte de på tät dimma och blev skilda åt. Ljtnant Smith i "Chicago" och Ljtnant Wade i "Boston" träffade på varandra utanför dimbälten och funno det rådlöst att återvända till Kirkwall för att invänta bättre flygsväder. Ljtnant Nelson i "New Orleans" lyckades flyga igenom det första dimbältet, varför han fortsatte till skingra.

Innan Rivera hade ovannämnda samtal med konung Alfons, hade han en längre konferens med sina militära vänner och rådgivare. Det påstås i pressen, att Alfons sökt tvinga Rivera till resignation, men att Alfons i stället nödgats ge vika för Rivera.

Senare meddelas, att situationen i Spanien är synnerligen allvarsam. Förutom arrangemanget för Riveras störtande och diktatorskaps transfor- mering till konstitutionell regering säges det, att Alfons funderar på kabinetsresignation och sin egen abdikation.

Den svenska I. O. G. T. -orden öppnade sitt storloremöte i Örebro för några veckor sedan med en större tröfäst på Stora holmen därstädes, vilken besöktes av omkring 4000 personer. Huvudtalare var landshövding S. H. Kvarnstedt, Falun, som i sitt föredrag inläst på en förklaring, varför den svenska nykterhetsrörelsen nu befann sig i en vägdal. Han konstaterade därvid, att förbundsstyrelsen kommit på en för nykterhetsvännarna särskilt olämplig tidpunkt.

Den 16 juli förestaget tjänstemannal utöf skändade. Till ordensstemplare (ordenschef) omvaldes överintendent K. Strandman, till vice ordensstemplare Köpman H. Lind, Falun, till ordenssekreterare disponent O. Franzen, Stockholm, till O. R. rektor N. S. Norling, Gävle, till O. U. överledaren A. Karlsson, Surte, till O. V. I. rådmän Alfred Sterner, Köping, till ordensskattmästare dr. Oscar Eklund, Stockholm, till överkaplan ombudsman Nils Olsson, Östersund, till ordensmarskalk fru Vira Eklund, Ösme, som före ordensstemplare kvarstår landshövding Kvarnstedt, Falun, som I. O. G. T. -deputerad domänintendent Sven Linders, Norvège.

Mötet beslutat att hos k. m. t. ansöka om tillstånd att få anordna ett penningslotteri till förmån för ordensbyrådsfonderna. Vidare be- ställs att nästa storloremöte skall förläggas till Jönköping med början under måndagen i juli månad 1925. Storloren beslut representera sig med tre ombud vid 11:te Nordiska nykterhetsmötet i Kristiania den 6-10 augusti 1924.

Ett förslag om startandet av en daglig nykterhetsbidrag avslöses. Med anledning av väckt förslag om att Goodtemplarorden borde sänka skaffa radioprogram till sina lojers möten, uppdrogs åt verkställande rådet att utreda frågan och att ett kommande storloremöte, avge därav föranlett förslag.

Verkställande rådet fick i uppdrag att utreda möjligheterna för bildandet av ett bolag för filmverksamhet fortsatta bedrivande och utveckling. Om ett bolag med förläggning av 35,000 kr. aktiekapital kommer tillstånd; bemyndigas rådet för storlorens räkning teckna 25,000 kr. där inberäknade de belopp, storlo-

Två män i Budapest tappade upp var sitt glas beer från en kasse och drucko. Strax därpå nedföll de dö- da. Då kassen slogs sönder, be- fanns det, att en huggorm slunkit in däri och förgiftat ölet, då han dog.

Oroligheter äga rum i Egypten

Egyptiska kadetter och soldater demonstrera emot de brittiska soldaterna.

Vid en sammandrabbning blevo tio soldater dödade och nio sårade.

Ett tiotal egyptiska soldater döda- dades och nio blevo svårt sårade vid en kollision med brittiska soldater i Athara, efter att några oroligheter ägt rum, varvid egyptiska soldater anföll de brittiska med regelbena. Den brittiska regeringen har med anled- ning av det skeddä såväl förstärkt- ning till den brittiska garnisonen i Sudan.

Enligt vad officiella brittiska de- pescher meddela, började orolighe- terna i Khartum i lördags f. v. då militärkadetter, vilka paraderade med gevär, vägrade att överlämna sina vapen. Kadetterna omringas- des och arresterades. I måndags de- monstrerade den egyptiska järnvägs- bataljonen i Athara, varefter de egyptiska soldaterna blevo inspur- dade i sina baracker, varifrån de sökte rymma. Då de anföll de brit- tiska soldaterna med tegelstenar och andra föremål, öppnade dessa eld med förut nämnt resultat.

Oroligheterna i Sudan komma sannolikt att utöva ett orostillande inflytande på de förestående under- handlingarna i London med Said Zogul pasha, den egyptiske pre- miärministern. De brittiska myndig- heterna påpeka, att den brittiska re- geringen inöskanda har för avsikt att se efter å sina anspråk å Sudan, och att dylika demonstrationer en- dast är ägnade att försvåra stab- lerandet av Sudans självständiga ställning.

Olympiska spelen äro nu avslutade

Första Staterna hemförde de flesta utmärkelserna — 94 av 361 utdelade olympiamedaljer.

Sverige kommer som trea, sedan poängberäkningen gjorts.

Till den stora olympiska land- vägsstävlingen i Paris hade Sverige sänd sex av sina bästa cyklist- representanter på området, och man lys- te rätt stora förhoppningar på att någon av dessa sex landsvägsridare skulle vinna en olympisk guldmedalj till hemlandet — men de spåds- förväntningarna sloas snart, liksom så många andra mål på svensktt håll lyst under spelens gång. Det blev en fransman beskärt att inhösta guldmedaljen i detta maratonlopp på cykel. Distansen utgjorde 188 kilometer — omkring 117 mil enligt amerikansk beräkning — och frans- mannen Blanchonette tillryggelade denna sträcka den 23 juli på sex- timmar, tjugo minuter och fyrtio- åtta sekunder och kom in till må- let nära tio minuter före nästa man, belgieren Hoovevaers. Trede pris- tagaren var också en fransman. Ha- mel är hans namn, och som num- mer fyra kom svensken Gunnar Skold, följt av belgieren Partomir, som nummer fem och vår landsman E. Boblin i sjätte nummer. Båda de pristävande svenskarna tillhört Uppsala cyklistklubb, om nu detta kan utrota någon lokalpatriots sär- skilda glädje.

Europerna voro i detta lopp sina amerikanska medtävlare mycket överlägsna. De första åtta löp- ningsspoängarna tillföll europeer, Argentina erövade blonda och Första Staterna tionde plats härd- vid. Sverige blev nummer tre i lag- löpningen. Bästa tiden för den amerikanska cyklisten var sju tim- mar, femton minuter och femton och tre kvarts sekunder.

De olympiska spelen äro härmed till ända, och Sverige har i den här idrotten lyckats hemföra tvänne guldmedaljer. Detta ha vi inhämtat från de hemmavenska tidningarna. I telegrammen till de amerikanska tidningarna har detta förbigåtts med betecknande tyndhet. Carl Westerstéen från Malmö vann den ena guldmedaljen i mellansvikts- brottning, och den andra guldmed- aljen tillföll en svensk i den moder- na femkampen. Sverige kan även glädja sig åt att ha blivit den tredje idrottsnationen, vad de ut- råkade poängtotalen beträffar. Vid företagens prisutdelning utdelades tillsammans 361 olympiamedaljer — första pris guldmedalj, andra pris silvermedalj och tredje pris bronsmedalj. Av dessa medaljer

Rysk-engliska trak nu ingångna.

Ramsey MacDonald lyckas åter sammankalla konferensen och tvénne traktater bli ingångna.

Traktaterna föranledde en häftig strid i eng. parlamentet.

De fyra nämnd meddelade, att den rysk-engliska konferensen, som pågått i flera månaders tid, strax- dat, och att de ryska delegaterna stodo i beredskap att lämna England för att bege sig hem till Ryssland. Strax efter att tidningen gått i press, som emellertid meddelandet, att premiärminister Ramsey MacDonald i sista minuten inskridit för att radda situationen, och att han lyckats åter sammankalla konferensen. Resulta- tet av de återupptagna underhandlin- garna blev, att tvénne traktater ble- vo ingångna, vilka den 8 dennes ble- vo vederbörligen undertecknade av de ryska och engska ombuden.

Premier MacDonald och Arthur Pon- sonby, undertecknades för utrikes- departementet, undertecknade de två traktaterna å Storbritanniens vägar, medan M. Rakovsky, Adolphe Joffe, M. Tomski och M. Shein underteck- nade dem å Rysslands vägar.

Enligt traktaterna har Ryssland gått med på att erkänna tsardoms- gamla skulder, och att en kommis- sion skall avgöra summans storlek. Efter att en tillfredsställande över- enskommelse träffats mellan Sovjet- rysslands representanter och incha- varen av ryska obligationer kommer England att bistå ryssarna med ett lån, möjligen belöpande sig till mel- lan 20 och 40 mill. pund sterling (432-456 mill. dollars). Handels- traktaten ger dessutom England ställning i handelsavseende som "most favored nation," medan Eng- land godkänner Rysslands handels- monopol och ger Ryssland rätt att till England sända handelsrepresen- tanter.

Innan traktaterna undertecknats utspån sig en häftig debatt i parla- mentet, varvid premier MacDonald på det skarpaste blev anfallen av två anslåg i parlamentet, att traktaterna

inhöstate Första Staterna 98 stycken i poängberäkningen intogs emellertid sex vinnare, och det är med anledning härav förmodligen som Sverige kunnat komma så högt på vinlistan som till tredje nations- plats. Den officiella beräkningen giv- er nu följande slutgiltiga besked: För Stat. 94 Ungern 8 Frankrike 64 Tjeckoslovak 8 Sverige 44% Estland 7 Storbrit. 41% Österrike 5 Finland 34 Rumänien 4 Norge 31% Jugoslavien 4 Schweiz 29% Spanien 3 Italien 25% Australien 3 Holland 19 Portugal 2 Belgien 17% Sydafrika 1 Danmark 17 Haiti 1 Argentina 13 Egypten 3 Uruguay 10 Polen 34

Avlägger besök i Hudson Bay

Finner alla konstruktioner däruppe i utmärkt skick. Stortade arbeten ha redan blivit utförda.

"Hudson Bay"-banan har stor betydelse för Manitobas framtid.

Med sin till synes rika tillgång på mineraler från guld till järn och koppar, med sina omfattande betes- marker och fiskerimöjligheter, plus ett utmärkt läge för en atlantisk hamn, kommer Port Nelson att bli Manitobas räddningslinje, förklara de häromdaren kapten Baldwin Anderson, Gimli, Man., vilken tillsam- man med S. Johansson just åter- kommit från en resa till de nordlig- gaste regionerna för att studera för- hållandena däruppe och Hudson Bay- vägens utvecklingsmöjligheter. De två personerna ha varit i tjänst hos Armstrong Independent Fishing Co. och då den huvudsakliga fiskesäso- nen i Nelson river i det närmaste var över, hade de beslutat sig för att taga en tripp till Port Nelson för att själva finna ut, huru förhållan- den voro däruppe.

"Kungsdern var öppen hela vin- tern ända ut till viken," påstod An- derson. "Den fryser aldrig igen förr- än i slutet av januari och början på februari, och i början av april börjar den strida strömmen att bryta isen, och omkring första dagarna av maj är floden isfri." Anderson var högeligen förvånad över i vilket utmärkt skick allting befann sig däruppe i Port Nelson. Där finns ett 40-50-tal byggnader i samhället, sett gott fyrtorn och väl- konstruerade pinnar. Det finns en stålplåt med sjutton spanp vardera

250 fot långa, med tjocka stålplåtar, färdiga att uppbå sådeslådorna, samt långa utbyggnader, som strä- ka armar ut till den 0, viga man pla- nerar att bygga terminalelevatorer. Dessa "projektorer" eller ut- byggnader äro 30 fot i vidd och byggda av bjälkar, en fot i fyrkant. En av dessa är 3,000 fot lång. Där finnas tre stålpråmar för lastning, tillhöriga regeringens, tre marin- mudderverk, "the million dollar mys- tery dredge", en hjälpbåt, varmed man fraktat sand och grus upp- till floden, tjugo pinnar och fem eller sex stora lyftkranar, allt detta i det mest utmärkt skick.

Vadret var utmärkt, och västlig- heten underbar. På somliga ställen var graset upp till två och en halv fot lågt. Myrar och träsk, genom vilka vandraren förr i tiden måste vada, voro nu i det närmaste utdö- derade genom byggnationen av järn- vägen. På tal om den redan byggda järnvägsbanken sade Anderson, att de sextio mil från Kettle Rapids till La Pas, som redan anlagts, voro i utmärkt skick, likaledes rälsen och sliperterna. Broarna över Nelson river voro i ovanligt gott skick och utgjorde ett stycke utmärkt kon- struktionsarbete. Han ansåg Hud- son Baybanan vara en av de bästa järnvägsbanor i Canada.

För tillfället äro omkring 400 man anställda med till fullborda järn- vägsbanken mellan Kettle Rapids och The Pas, och kontraktören trod- de, att största delen av sträckan från Mile 214 upp till Kettle Rapids komme att färdigbyggas i höst.

Kapten Anderson var av den upp- fattningen, att detta territori kunde ge rum för 100,000 bebyggare, men att järnvägen måste byggas för att ge dem tillfälle att komma åt de- samma. De resande tillryggelade sträckan mellan Mile 214 och ändan av räisen på en motoradress, en sträcka av omkring 105 mil, varefter de använde kanot från ändan av den rälslagda banan till Port Nelson, en resa, som tog två dygn. De klinga åtta mil till från Flamboyant Head, då de ansågo sjön vara för- böig för es kanottripp. Det visade sig emellertid, att det ingalunda var svårt sjöfång, utan var det en massa valar, som följt med tillvätnet upp i floden och åstadkommo "sjögan- gen." Det påstås, att de bruka gå upp i floden i tusentals Sällskapet nämnde, att mellan den 18 och 29 juli var det så ljusst, att man kunde läsa under hela natten. Solen gick ned kl. 9 e. m. och gick upp kl. 3 på morgonen.